Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18963

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i (Ç?YKÖ), ergen popülasyonunun ve ebeveynlerinin alg?lad??? ya?am kalitesi düzeylerini de?erlendirmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, özellikle 13-18 ya? aral???ndaki ergen formunun geçerlik ve güvenilirli?ini saptamak üzerine odaklanm??t?r. Ç?YKÖ, fiziksel sa?l?k, duygusal i?levsellik, sosyal i?levsellik ve okul i?levselli?i olmak üzere dört temel alt boyutta toplam 23 maddeden olu?maktad?r. Çal??malar, ölçe?in hem sa?l?kl? hem de kronik hastal??? bulunan popülasyonlarda ya?am kalitesindeki farkl?l?klar? ay?rt etmede güçlü bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am Kalitesi, Ergen Sa?l???, Çocuk Psikiyatrisi, Psikometrik Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Ç?YKÖ, Kronik Hastal?k.

Yazarlar

Nursu Çak?n Memik, Burak A?ao?lu, Ay?egül Co?kun, Ö. ?emsettin Üneri, I??n Karakaya.

?

Amaç

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?n?n temel amac?, 13-18 ya? aras?ndaki Türk ergenlerinin ve onlar?n birincil bak?c?lar?n?n (ebeveynlerinin) öznel ve vekil bildirim yoluyla ya?am kalitelerini standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Bu adaptasyon, ölçe?in uluslararas? alanda kabul görmü? yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmeyi ve klinik uygulamalarda güvenilir bir de?erlendirme arac? sa?lamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle kronik hastal?klar gibi ya?am kalitesini olumsuz etkileyen durumlarda, bu etkinin ?iddetini nicel olarak belirleyebilmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, psikiyatrik ve pediatrik çal??malarda tedavi etkinli?ini ve hastan?n genel iyi olu? halini izlemek mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i, ergenin ya?am kalitesini kapsay?c? bir ?ekilde de?erlendiren çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, ergenlerin günlük ya?amlar?nda kar??la?t?klar? zorluklar? ve sahip olduklar? kaynaklar? de?erlendiren 23 maddeden olu?ur.

Bu 23 madde, ergenin genel iyi olu? düzeyini temsil eden dört temel faktör alt?nda toplanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktörler, ergen psikolojisi ve geli?imi aç?s?ndan kritik öneme sahip alanlar? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, bilinen gruplar aras? farkl?l?klar? ay?rt etme yetene?i üzerinden incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, kronik hastal??a sahip ergen grubunun ölçekten ald??? puan ortalamalar?, sa?l?kl? kontrol grubu ve akut hastal??a sahip gruplardan istatistiksel olarak anlaml? derecede daha dü?ük bulunmu?tur. Bu bulgu, ölçe?in ya?am kalitesindeki dü?ü?leri do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? ve beklenen klinik ayr?mlar? yapabildi?ini göstermektedir.

?ç tutarl?l?k aç?s?ndan, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini belirten Cronbach alfa katsay?s? ergen formunda **0.82** ve ebeveyn formunda **0.87** olarak saptanm??t?r. Bu de?erler, her iki form için de yüksek düzeyde iç tutarl?l???n varl???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçek puanlar?n?n ilgili klinik belirteçlerle tutarl?l???n? de?erlendirmi?tir. Hem ergen hem de ebeveyn bildirim formlar?nda, Ç?YKÖ puanlar? ile hastalanma s?kl??? ve hastal?k yükü belirteçleri aras?nda istatistiksel olarak anlaml?, dü?ük ila orta düzeyde, ters orant?l? korelasyon saptanm??t?r. Bu ters orant?l? ili?ki, hastal?k yükü artt?kça ya?am kalitesi alg?s?n?n dü?tü?ü yönündeki teorik beklentiyi do?rulamaktad?r.

Ayr?ca, ergen ve ebeveyn formlar? aras?ndaki korelasyonlar de?erlendirildi?inde, istatistiksel olarak anlaml? ve do?ru orant?l? ili?kiler elde edilmi?tir. Bu durum, iki farkl? kaynaktan gelen ya?am kalitesi de?erlendirmelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ölçe?in farkl? bak?? aç?lar?ndan güvenilir bilgi sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i, yap?sal olarak dört alt boyuttan olu?maktad?r ve toplamda 23 madde içermektedir. Bu faktör yap?s?, ergen ya?am kalitesinin temel bile?enlerini temsil etmektedir:

Fiziksel Sa?l?k: 8 madde içermektedir. Ergenin fiziksel iyi olu? halini, enerji düzeyini ve semptomlar?n? de?erlendirir.
Duygusal ??levsellik: 5 madde içermektedir. Ergenin duygusal durumunu, kayg?, depresyon ve mutluluk düzeylerini ölçer.
Sosyal ??levsellik: 5 madde içermektedir. Ergenin akranlar? ve ailesi ile olan ili?kilerinin kalitesini de?erlendirir.
Okul ??levselli?i: 5 madde içermektedir. Ergenin akademik performans?, okula kat?l?m? ve okul ortam?ndaki iyi olu?unu de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 4 alt boyut ve 23 madde. Hem ergen hem de ebeveyn formlar? mevcuttur.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler ve Ebeveynleri

Age Group: 13-18 ya?

Population Details: Çal??ma, kronik hastal??? olan ergenler (psikiyatrik ve pediatrik hastalar) ile sa?l?kl? kontrol gruplar?n? içermi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim (Ergen Formu) ve Veli Bildirimi (Ebeveyn Formu). Derecelendirme 5'li Likert tipinde yap?lmaktad?r (hiçbir zaman - hemen her zaman).

Anahtar Kelimeler

Ç?YKÖ, 13-18 ya?, Psikiyatri, Kronik Hastal?k, Likert Ölçe?i, Uyarlama, Çocuk Sa?l???, Öz Bildirim.

?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nursu Çak?n Memik

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: omurnursu@yahoo.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? **2007** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Nursu Çak?n Memik ile omurnursu@yahoo.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuklar-icin-yasam-kalitesi-olceginin-13-18-yas-ergen-formunun-gecerlik-ve-guvenilirligi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Çak?n-Memik, N., A?ao?lu, B., Co?kun, A., Üneri, Ö.?. ve Karakaya, I. (2007). Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin 13-18 ya? ergen formunun geçerlik ve güvenilirli?i. *Türk Psikiyatri Dergisi*, *18*(4), 353-363.
Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: turkpsikiyatri.com

?

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 4 alt boyut ve 23 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (hiçbir zaman-hemen her zaman).

fiziksel sa?l?k (8 m):
duygusal i?levsellik (5 m):
sosyal i?levsellik (5 m):
Okul i?levselli?i (5 m):

ARABPSYCHOLOGY.COM